

Entre història i llegenda

Rubí

per M.^a Mercè Leonart d'Aloy

arcs lobulats, de tipus gòtic. A la part de ponent, a l'exterior, s'aixeca una torre arruïnada.

Sortosament avui (1986) l'edifici segueix habitat, la qual cosa afavoreix sens dubte la seva conservació.

Indrets dels encontorns

Sant Genís de can Casanoves. Ermita esmentada l'any 1080, a mitja hora del castell. Per un itinerari es pot enllaçar el castell de Rubí amb can Xercavins, Ximelis, Sant Genís i can Serrafossar (1 h. 35 mn).

Sant Muç. L'antiga capella datava del s. XIV, l'actual és del XVIII. Popular santuari amb concorreguts aplecs. És a una hora de Rubí, pel camí de can Ramoneda.

Sant Feliu de Milanys o de Vilamylanys. Popularment Sant Feliuet, és una antiga església pre-romànica (sembla ser que existia en el s.V), restaurada modernament. Pertany a Sant Quirze de la Serra. És a 40 mn. de Rubí per la carretera de Sant Quirze. (Variant per ca n'Oriol, notable masia amb torre de defensa on foren descobertes algunes restes romanes).

Altres llocs d'interès. Santa Maria de Campanya o sant Mamet, Sant Llorenç de Fontcalçada, ca n'Atmeller, Sant Joan de ca n'Esteper, ca n'Alzamora, etc. etc.

(1) G.E.C. (vol 12)

(2) Josep Serra i Rosselló: "Ermites del Vallès"

(3) Pere Català i Roca: "Els castells catalans"

(4) G.E.C. vol. citat



El castell de Rubí no té llegendes...!

Els més vells del poble no en recorden cap..., i els més joves, buscadors incansables de tot rastre del passat, tampoc no han sabut trobar-les... I a fe que el castell se les mereix: té una finestra amb festejadors digna de més d'una història... Però no, no n'hi ha cap; es veu que la gent d'aquest indret passaren llurs vides sense fets remarcables.

Tan sols m'han sabut explicar d'un únic manyà que hi havia al poble, en temps del feudalisme, que tenia l'exclusiva de llossar totes les eines i ferrar tots els cavalls; anava d'acord amb l'amo del castell, i aquest no donava permís per instal·lar-ne cap més. Això comportava abusos per als pobres vilatans; a voltes aquests feien hores de camí per anar a buscar els serveis d'algun altre dels pobles veïns, però encara hi sortien perdent: si l'amo se n'adonava... la pròxima vegada que anaven al ferrer del poble, encara els cobrava més car, o bé no volia atendre'ls.

I és que els feudals se les empescaven totes per sortir-hi guanyant sempre...! En manuscrits antics de Rubí es troba la relació del que havien de lliurar al castell dues vegades l'any i en diades assenyalades: quarteres de blat, diners -si en tenien- i també hi havia un altre pagament que se'n deia el carnalatge, que podia consistir en costelles de xai, pollastres, conills, etc. El cas era cobrar d'alguna manera.

Pels voltants del castell hi ha l'ermita de Sant Muç, bon xic separada, encara que se'n pot parlar, ja que durant el segle passat les romeries que s'hi organitzaven eren tan famoses com les de la seva veïna ermita de Sant Medir, en el terme de Sant Cugat.

A l'ermita de Sant Muç hi concorrien els "xatos", colles de barcelonins del pla de la Boqueria que per la Pasqua Granada travessaven Collserola amb vestits llampants, a cavall i amb bandera, i feien cap a Rubí on eren molt ben rebuts. Hi anaven homes sols a fer aquesta gresca... A mitja tarda, de retorn cap a ciutat, a la font de l'Arragada pels volts de l'Arrabassada, els esperaven fent fontada les respectives famí-

lies. I tots plegats tornaven a casa.

Fa uns quants anys vam fer una excursió per aquests indrets (Sant Muç, castell de Rubí, can Xercavins...); cercàvem l'ermita de Sant Genís. Prou que ens la van indicar, però l'home que ens ho explicava no estava gens convençut a mostrar-nos el camí:

-Miri que no hi veuran res...! Si s'acaba d'ensorrar, no val pas la pena que s'hi arribin...

Li vam dir que després de Sant Genís pensàvem continuar fins a Castellbisbal, passant per can Sant Joan.

-A can Sant Joan pensen anar...? Qui hi tenen parents?

I no se'n sabia avenir que féssim tanta caminada només per gust.

Això recorda un fet que expliquen del petit poble de Tagamanent, quan encara era habitat. Una vegada el rector va rebre la visita pastoral del senyor bisbe. Aquest quedà meravellat del panorama que des d'allí s'albirava, i tot era desfer-se en elogis. El capellà del llogaret el portava d'una finestra a l'altra, tot ponderant-li el que es veia:

-Des d'ací el Matagalls... la plana de Vic amb el Pirineu al fons...

-Magnífic...! Meravellós...!

-Doncs vingui aquí, senyor bisbe, vegi des d'aquesta finestra: al davant, el pla de la Garga, i als seus peus el Figueró i tota la vall del Congost...

-Sí, sí, és meravellós...!

-(tornant a l'altra finestra) Vegi que gran és el Montseny...

-Imponent...! Impressionant...!

-Vingui, Eminència, vingui. Per aquesta finestra podrà contemplar l'extensió del pla de la Garga i els fondals del Figueró...

I així encara uns quants cops més, fins que el bisbe va exclamar:

-Sí, fill meu, sí; tot això és meravellós. Però ja ho he vist moltes vegades.

-Ai, senyor bisbe...! -el va interrompre el rector- Doncs pensi que jo fa quinze anys que no veig pas altra cosa! A veure si pogués mirar de traslladar-me de lloc...!

I és que, tornant a la nostra narració, Sant Genís per a aquell bon home, després de tants anys de veure'l, no era més que un munt de rocs...

FONTSERE

ARTICLES PELL
I VIATGE
Sant Quirze, 38
Tel. 725 85 41 SABADELL

Escoda

ALTA SASTRERIA
DE LUXE
Plaça St. Roc, 5
Tel. 725 59 29 - Sabadell